

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: V. Varaniță)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

D E C I Z I E

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tezaur-94”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobvaro-M” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tezaur-94” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, și

la cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tezaur-94” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Mobvaro-M” cu privire la obligarea ridicării mărfii, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 decembrie 2016, SRL „Mobvaro-M” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Tezaur-94” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 16 iulie 2017, între SRL „Tezaur-94”, ca cumpărător, și SRL „Mobvaro-M”, ca vânzător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a mărfurilor nr. 19.

Reclamanta a menționat că conform pct. 7.1 al contractului, părțile au stabilit clauza penală care constituie 3 % din valoarea sumei datorate pentru fiecare zi de întârziere.

La fel, a precizat că SRL „Tezaur-94” a admis față de SRL „Mobvaro-M” o datorie în sumă de 108 371,86 de lei, cauzată de neachitarea restanțelor scadente.

A specificat că suma de bază a fost scadentă în data de 01 ianuarie 2015, dar deoarece pârâta nu a executat obligația de achitare a unităților de mobilier urmează a calcula dobânda de întârziere.

SRL „Mobvaro-M” a solicitat încasarea din contul SRL „Tezaur-94” a datoriei în sumă de 108 371,86 de lei, a taxei de stat în sumă de 3 251,16 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 000 de lei.

La 06 noiembrie 2017, SRL „Mobvaro-M” a depus cerere de modificare a cuantumului pretențiilor și a solicitat încasarea din contul părâtei a datoriei în sumă de 38484,48 de lei, a penalității de întârziere în sumă de 58 520,80 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 11 366 de lei, a taxei de stat în sumă de 3251,16 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 de lei.

La 15 februarie 2018, SRL „Tezaur-94” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Mobvaro-M”, care a fost concretizată la 22 mai 2018, prin care s-a solicitat obligarea SRL „Mobvaro-M” să ridice marfa ce îi aparține din vitrina magazinului „Mâini Dibace”, încasarea din contul acesteia a sumei de 150 350 de lei cu titlu de prejudiciu pentru folosirea în perioada martie 2017 - ianuarie 2018 a spațiului din bunul imobil de pe bd. Dacia 49, mun. Chișinău și a cheltuielilor de judecată suportate pentru examinarea cauzei.

În motivarea cererii reconvenționale, SRL „Tezaur-94” a relatat că contractul nr. 19 încheiat la 16 iulie 2013 cu SRL „Mobvaro-M” a fost un contract de reprezentanță, or, SRL „Tezaur-94” primea marfa de la SRL „Mobvaro-M” pe care o plasa în vitrina magazinului, ca după realizare să achite acesteia suma de bani pentru marfa realizată.

A menționat că un contract de vânzare-cumpărare a mărfii cu drepturi și obligații nu există între părți, iar drepturile și obligațiile expuse în contract confirmă faptul dat, și anume pct. 3.2.3 care indică expres că marfa a fost livrată în exclusivitate pentru amenajarea vitrinei.

În continuare, a subliniat că conform pct. 3.2.4 al contractului, marfa putea fi realizată doar cu acordul SRL „Mobvaro-M”, circumstanța ce confirmă lipsa dobândirii dreptului de proprietate asupra mărfii de către SRL „Tezaur-94”.

Mai mult, conform pct. 3.2.5. al contractului, achitarea mărfii realizate, prezentate exclusiv pentru amenajarea vitrinei, se efectua nu mai târziu de următoarele zile a realizării mărfii, astfel SRL „Tezaur-94” a fost doar un reprezentant al SRL „Mobvaro-M” care prezenta marfa în magazinul deținut de SRL „Tezaur-94”.

Totodată, pct. 4 al anexelor la contractul nr. 19 din 16 iulie 2013, prevăd expres că marfa urmează a fi ridicată de SRL „Mobvaro-M”, în cazul neachitării prețului acesteia.

În circumstanțele date, a accentuat că de nenumărate ori a comunicat SRL „Mobvaro-M” că marfa care nu a fost realizată urmează a fi ridicată de către ultima.

Astfel, a indicat că prin somațiile remise și recepționate de SRL „Mobvaro-M” s-a solicitat prezentarea angajaților societății pentru ridicarea mărfii expuse în vitrine, care însă au rămas fără răspuns, iar la apelurile telefonice reprezentanții SRL „Mobvaro-M” au comunicat că se vor prezenta pentru a ridica marfa, fapt ce nu a fost realizat, motiv din care de câteva ori au fost întocmite și facturi fiscale de retur al mărfii. Marfa păstrată în toată această perioadă de timp s-a aflat în magazinul „Mâini Dibace” deținut de SRL „Tezaur-94”, iar suprafața care a fost ocupată de marfa prezentată spre realizare de către SRL „Mobvaro-M” a constituit 48,5 m.p., ceea ce a adus prejudicii întreprinderii, or, SRL „Tezaur-94” a fost în imposibilitate de a obține profit, ori simpla dare în locațiune a suprafeței respective, ar fi adus companiei un profit lunar în sumă de 15 035 de lei.

Respectiv, a susțin că în perioada martie 2017 - decembrie 2017, SRL „Tezaur-94” a ratat un venit de 150 350 de lei.

De asemenea, a relevat că în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă a remis o somație în adresa SRL „Mobvaro-M”, prin care a solicitat ridicarea mărfii care ocupă spațiul comercial al SRL „Tezaur-94”, dar și achitarea de către ultima a venitului ratat pentru perioada martie 2017 - decembrie 2017 în sumă de 150 350 de lei, în termen de 7 zile din data recepționării somației, însă cu toate că somația a fost recepționată de SRL „Mobvaro-M”, aceasta a rămas fără răspuns.

Prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Mobvaro-M”; a fost încasată de la SRL „Tezaur-94” în beneficiul SRL „Mobvaro-M” suma de 38 484,48 de lei, cu titlu de datorie, suma de 11366 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 38480 de lei, cu titlu de penalitate, suma de 3 251,16 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată formate din achitarea taxei de stat și suma de 3 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Cererea reconvențională înaintată de SRL „Tezaur-94” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 17 iulie 2018, SRL „Tezaur-94” a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii formulate de SRL „Mobvaro-M”, de admitere a cererii reconvenționale înaintate de SRL „Tezaur-94” și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de SRL „Tezaur-94” și menținută hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a interpretat și aplicat corect normele de drept material cu pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate pe circumstanțele de fapt constatate nemijlocit în ședința de judecată prin probe pertinente și concludente.

La 15 martie 2019, SRL „Tezaur-94” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii inițiale și admiterea cererii reconvenționale. Totodată, a solicitat încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pe care le consideră ilegale, neîntemeiate și pasibile casării.

Recurenta în susținerea poziției a invocat că instanța de fond nu a dat nici o argumentare cerinței de obligare a intimatului de a ridica înapoi marfa nerealizată, făcând referire doar la raporturile de locațiune, pe când aceste temeuri au fost invocate de SRL „Tezaur-94” cu scopul de a încasa venitul ratat produs în urma acțiunilor intimatului.

În continuare, a subliniat că instanța de apel nu s-a expus asupra cerințelor și argumentelor indicate în cererea de apel, dar a transcris poziția primei instanțe referitor la constatările făcute de ultima, contrar normelor legale.

Astfel, a relevat că instanța de apel nu a examinat integral și nu a luat în considerare toate probele și circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar circumstanțele menționate pot fi considerate motive întemeiate de admitere a cererii de recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 decembrie 2018.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei prin scrisoarea de însoțire din 17 ianuarie 2019 (f.d. 220, Vol. I), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la 15 martie 2019, este în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Prin încheierea din 05 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de SRL „Tezaur-94” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat de SRL „Tezaur-94”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a transmite cauza spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) - (2), (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că între SRL „Mobvaro-M” și SRL „Tezaur-94” la 16 iulie 2013 a fost încheiat contractul nr. 19.

Conform actului de verificare a decontărilor între SRL „Mobvaro-M” și SRL „Tezaur-94”, în data de 09 decembrie 2016, datoria SRL „Tezaur-94” constituia suma de 108 371,86 de lei, act întocmit și semnat unilateral de SRL „Mobvaro-M” (f.d. 11, Vol. I).

Tot materialele cauzei atestă conform actului de verificare a decontărilor între SRL „Mobvaro-M” SRL și SRL „Tezaur-94”, în data de 31 octombrie 2017, datoria SRL „Tezaur-94” constituia suma de 38 475,00 de lei, act întocmit și semnat unilateral de SRL „Tezaur-94” (f.d. 71, Vol. I), iar conform actului de verificare a decontărilor între SRL „Mobvaro-M” și SRL „Tezaur-94”, în data de 01 aprilie 2018, datoria SRL „Tezaur-94” constituia suma de 38 484,48 de lei, act întocmit și semnat unilateral de SRL „Mobvaro-M” (f.d. 135, Vol. I).

SRL „Mobvaro-M” înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Tezaur-94”, cu concretizările ulterioare, a solicitat încasarea datoriei în sumă de 38 484,48 de lei, penalității de întârziere în sumă de 58 520,80 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 11 366 de lei, taxei de stat în sumă de 3251,16 de lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 de lei.

Pe când, SRL „Tezaur-94” înaintând cerere reconvențională a solicitat obligarea SRL „Mobvaro-M” să ridice marfa ce îi aparține din vitrina magazinului „Mâini Dibace”, încasarea din contul acesteia a sumei de 150 350 de lei cu titlu de prejudiciu pentru folosirea în perioada martie 2017 - ianuarie 2018 a spațiului din bunul imobil de pe bd. Dacia 49, mun. Chișinău și a cheltuielilor de judecată suportate pentru examinarea cauzei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Mobvaro-M”; a încasat de la SRL „Tezaur-94” în beneficiul SRL „Mobvaro-M” suma de 38 484,48 de lei, cu titlu de datorie, suma de 113 66 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 38 480 de lei, cu titlu de penalitate, suma de 3 251,16 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată formate din achitarea taxei de stat și suma de 3 000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. În rest a respins ca neîntemeiată acțiunea. Totodată, respingând ca neîntemeiată și cererea reconvențională înaintată de SRL „Tezaur-94”.

Judecând apelul declarat de SRL „Tezaur-94”, instanța de apel a ajuns la concluzia netemeinicii apelului și a menținut hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat că apelantul nu a anexat la actele cauzei dovada de achitare a datoriei restante, în sumă de 38 484,48 de lei, or, se atestă că vânzătorul și-a executat obligația de livrarea și predare a mărfii, iar cumpărătorul necătînd la faptul că a recepționat marfa, nu a achitat în mărime deplină prețul pentru marfa procurată.

În asemenea condiții, instanța de apel a concluzionat asupra temeiniciei soluției instanței de fond, prin care s-a dispus încasarea datoriei în sumă de 38 484,48 de lei.

În partea argumentului părții apelante, precum că contractul încheiat între SRL „Tezaur-94” și SRL „Mobvaro-M” a fost un contract de reprezentanță, deoarece SRL „Tezaur-94” primea marfa și o plasă în vitrina magazinului și după realizarea mărfii achita cumpărătorului prețul, instanța de apel l-a apreciat ca fiind neîntemeiat.

La acest aspect instanța de apel a menționat că faptul includerii unor asemenea condiții în contractul de vânzare-cumpărare nu se echivalează cu faptul că apelantul se scutește de achitarea prețului pentru marfa primită, în condițiile în care se atestă recepționarea mărfii livrate și semnarea facturilor fiscale aferente tranzacțiilor.

Colegiul Curții de Apel Chișinău nu a reținut nici argumentul părții apelante, precum că contractul de vânzare-cumpărare a expirat de drept, iar intimatul nu poate solicita încasarea cărorva plăți în temeiul acestuia.

A mai specificat că din facturile fiscale indicate de SRL „Mobvaro-M” se atestă cu certitudine instituirea între părți a unor raporturi obligaționale, în temeiul cărora SRL „Mobvaro-M” a livrat, iar SRL „Tezaur-94” a recepționat marfa după asortimentul indicat în facturile fiscale, și prin urmare, a fost ținută să achite prețul pentru marfa primită.

Mai mult, instanța de apel a relevat că din probele anexate la materialele cauzei se determină cu certitudine că partea apelantă prin achitățile efectuate în perioada 01 ianuarie 2015 – 27 iunie 2017 a recunoscut datoria față de intimat, aspect care determină, la rândul său, că acțiunea înaintată nu a fost una prescrisă.

Prin prisma prevederilor art. 624, 630 Cod civil și punct. 7.1 al contractului nr. 19 din 16 iulie 2013, instanța de apel a considerat întemeiată și soluția primei instanțe, în partea reducerii și încasării penalității de întârziere în sumă de 38 480,00 de lei.

În partea dobânzii de întârziere, instanța de apel de asemenea a considerat că prima instanță corect a încasat suma de 11 366,00 de lei.

Totodată, instanța de apel a considerat ca întemeiată și concluzia primei instanțe în partea respingerii ca neîntemeiate a cererii reconvenționale, deoarece apelanta nu a invocat careva vicii la marfa transmisă, iar intimata nu și-a asumat responsabilitatea de a ridica marfa în cazul în care aceasta nu se vinde, subsecvent considerând neîntemeiat și cerința de încasare a venitului ratat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți

la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În același timp, art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, stabilește că instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză, precum și explicațiile apelantei expuse atât în prima instanță, cât și în instanța de apel.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că contrar normelor suscite, instanța de apel, judecând apelul declarat de SRL „Tezaur-94” nu a dat apreciere tuturor probelor din materialele cauzei, în raport cu cele invocate, precum și nu a purces la argumentarea propriu zisă a admisibilității unor probe și respingerii altor probe, iar ca rezultat a evitat combaterea alegațiilor expuse pe parcursul examinării cauzei de către SRL „Tezaur-94”.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că instanța de apel la adoptarea deciziei, prin care a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe, a ignorat explicațiile și probele prezentate de apelantă, or, nu a dat vreun răspuns afirmațiilor SRL „Tezaur-94” prin care a indicat că un contract de vânzare-cumpărare a mărfii cu drepturi și obligații respective nu există între părți, iar drepturile și obligațiile expuse în contract confirmă faptul dat, și anume pct. 3.2.3. indică expres că marfa este livrată în exclusivitate pentru amenajarea vitrinei.

Mai mult, instanța de apel nu a reținut că conform pct. 3.2.4. al contractului, marfa poate fi realizată doar cu acordul SRL „Mobvaro-M”.

În aceeași ordine de idei, pct. 3.2.5. al contractului, stabilește că achitarea mărfii realizate prezentate exclusiv pentru amenajarea vitrinei se efectuează nu mai târziu de următoarea zi a realizării mărfii, fapt ce denotă că SRL „Tezaur-94” a fost doar un reprezentant al SRL „Mobvaro-M” care prezenta marfa în magazinul deținut, spre realizare, și anume asemenea relații de reprezentare și guvernează raporturile juridice dintre părți.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că contractul nr. 19 a fost încheiat în data de 16 iulie 2013, pe o perioadă de un an de zile (pct. 10.1), iar, la moment conform materialelor cauzei, între SRL „Mobvaro-M” și SRL „Tezaur-94” a fost încheiat un alt contract de colaborare din 21 martie 2015 cu privire la expunerea în vitrină a unității de uși.

De asemenea, instanța de recurs constată că la adoptarea soluției sale, instanța de apel nu a reținut nici prevederile pct. 7.4. al contractului nr. 19 din 16 iulie 2013, care prevede expres că dreptul de proprietate asupra mărfii achiziționate trece la cumpărător din momentul achitării integrale.

Urmare a faptului că între părți au fost semnate numeroase Anexe la contractul din 16 iulie 2013, care sunt parte componentă a acestuia, Colegiul ține să menționeze că aceste anexe conțin prevederi precum că în cazul vânzării din vitrină a mărfii, cumpărătorul se obligă să achite valoarea mărfii prin transfer în decurs de 3 zile, or, instanța de apel nu a dat nici o apreciere prevederilor menționate.

Astfel, instanța de recurs atestă că din actele cauzei nu se denotă cert care a fost cantitatea marfa expusă spre vânzare; câte din mărfurile expuse spre vânzare au fost comercializate; care mărfuri plasate la vitrină au rămas în vitrină urmare a nerealizării acestora etc.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel nu a dat apreciere per ansamblu, atât asupra explicațiilor participanților la proces, cât și înscrisurilor anexate la dosar, cu toate că indisolubil la caz, urmau a fi reținute aceste aspecte.

În contextul celor expuse, argumentele invocate de către recurenta în cererea de recurs sunt întemeiate, deoarece reieșind din specificul acțiunii deduse judecății, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a solicita toate probele necesare și a le da o apreciere corespunzătoare prin prisma art. 121, 122 și 130 ale Codului de procedură civilă.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse cercetării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, indică direct la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

La caz, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt și de drept, care, este diferită de la caz la caz.

În atare situație, având ca bază dispozițiile art. 130 alin. (1) - (5) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă

instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Distinct de cele relatate, la caz, se constată că de fapt instanța de apel a examinat superficial cauza civilă, adoptând o decizie contradictorie și fără argumentare clară, aprecierea probelor dată de instanța judecătorească fiind arbitrară și duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar instanța de recurs este în imposibilitatea de a înlătura neajunsurile invocate supra.

Având în vedere circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare în fond în instanța de apel, or, toate circumstanțele invocate raportate la normele juridice respective nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tezaur-94”.

Se casează decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobvaro-M” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tezaur-94” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tezaur- 94” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Mobvaro-M” cu privire la obligarea ridicării mărfii, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Galina Stratulat